EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 3.12.2025
COM(2025) 688 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de door de Commissie gevoerde onderhandelingen over exportkredieten in de zin van Verordening (EU) nr. 1233/2011

1. Inleiding

In Bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1233/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de toepassing van bepaalde richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten en tot intrekking van de Beschikkingen 2001/76/EG en 2001/77/EG van de Raad[1] is bepaald dat de Europese Commissie aan het Europees Parlement verslag uitbrengt over de onderhandelingen over door de overheid gesteunde exportkredieten. Dit verslag behandelt de belangrijkste ontwikkelingen betreffende de internationale regelgeving op het gebied van exportkredieten in 2024 (van 1 januari tot en met 31 december).

Sinds het einde van de jaren zeventig van de vorige eeuw is de **OESO-regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten** ("regeling") het belangrijkste forum voor internationale regelgeving op het gebied van exportkredieten[2]. Naast algemene regels inzake exportkrediettransacties bevat de regeling tevens "sectorovereenkomsten" met bijzondere financieringsregels voor specifieke industriesectoren en soorten activiteiten, waaronder de sectorovereenkomst inzake klimaatverandering (CCSU), de sectorovereenkomst inzake schepen (SSU) en de sectorovereenkomst inzake luchtvaartuigen (ASU).

2. Ontwikkelingen binnen de OESO tijdens de verslagperiode

De opmerkelijkste ontwikkelingen tijdens de verslagperiode betroffen de herziening van artikel 6 van de regeling om het verbod op projecten voor kolengestookte elektriciteitscentrales uit te breiden tot alle projecten waarbij fossiele brandstoffen betrokken zijn, de start van besprekingen over specifieke financieringsvoorwaarden voor sociale infrastructuur en voor de ondersteuning van ontwikkelingslanden, de beoordeling van verschillende projectklassen in de CCSU, de start van besprekingen over de wijziging van de SSU, met name om emissievrije en emissiearme schepen te overwegen, met de eerste vergadering van de informele deskundigengroep van het scheepsbouwcomité op 15 maart 2024, en de oprichting van een deskundigengroep die is belast met de herziening van de ASU-lijst inzake het Verdrag van Kaapstad ("CTC-deskundigengroep") op 18 november 2024. Hieronder worden nog enkele andere opmerkelijke ontwikkelingen vermeld.

Steun voor fossiele brandstoffen

Naar aanleiding van een voorstel dat de EU in juli 2022 aan de deelnemers heeft gedaan over de herziening van artikel 6 van de regeling met het oog op de uitbreiding van het verbod op projecten voor kolengestookte energiecentrales tot alle fossiele brandstoffen (met inbegrip van activiteiten in verband met de winning en het vervoer van thermische steenkool, activiteiten op het gebied van exploratie, productie, vervoer, opslag, raffinage en distributie van ruwe aardolie en aardgas voor de energiesector en elektriciteitsopwekking zonder emissiereductie) en van een voorstel van november 2023 met meer informatie over haar aanpak, heeft de EU in maart 2024 een nieuw voorstel tot herziening van artikel 6 ingediend. Volgens dat voorstel zouden de deelnemers geen door de overheid gesteunde exportkredieten of gebonden hulp toekennen voor de fossiele-energiesector, behalve in beperkte en duidelijk

[1] PB L 326 van 8.12.2011, blz. 45.

[2] Momenteel zijn er elf deelnemers aan de regeling: Australië, Canada, de EU, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Zwitserland.

omschreven omstandigheden die verenigbaar zijn met een opwarmingslimiet van 1,5 °C en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

Naar aanleiding van andere voorstellen en suggesties van de deelnemers werd op 24 november 2024 een nieuw gezamenlijk voorstel ingediend en werden de deelnemers verzocht uiterlijk medio december opmerkingen daarover in te dienen. De deelnemers konden voor het eind van het jaar geen overeenstemming bereiken, en de besprekingen werden in 2025 voortgezet.

Regels inzake aanbetalingen in het kader van de regeling

Aangezien de flexibiliteit die de deelnemers in december 2023 zijn overeengekomen om de aanbetalingsvereisten voor transacties in landen van categorie II tijdelijk te verlagen van 15 % tot 5 %, op 13 december 2024 zou aflopen, zijn besprekingen gevoerd over de vraag of de flexibiliteit permanent moet worden gemaakt, met inbegrip van de vraag of die flexibiliteit kan worden toegespitst op sociale infrastructuur. In dit verband heeft de EU een document gepresenteerd waarin wordt opgeroepen tot een op feiten gebaseerde analyse van de behoeften en doelstellingen van de verschillende belanghebbenden bij de regeling om ervoor te zorgen dat de besluitvorming over mogelijke wijzigingen van de regels voor aanbetalingen strookt met de kernbeginselen van de OESO, zoals het aantrekken van particulier kapitaal, duurzame kredietverleningspraktijken en een eerlijk gelijk speelveld.

Na discussie tussen de deelnemers werd geconcludeerd dat de deelnemers op dat moment niet geneigd waren de flexibiliteit van de aanbetalingen permanent te maken en dat de flexibiliteit op 13 december 2024 zou aflopen. De deelnemers merkten echter op dat de discussie over verlaging van de aanbetalingen en over sociale infrastructuur verband hield met de bredere kwestie van het vergroten van de steun voor ontwikkelingslanden, en kwamen overeen de besprekingen over de beste manier om dit ruimere probleem aan te pakken, voort te zetten.

Vraagstukken inzake handelsgerelateerde hulp

Eind 2024 werd in een voorstel van het OESO-secretariaat gesuggereerd om de rapportagevereisten en de toezegging om bij het verstrekken van kredieten voor ongebonden officiële ontwikkelingshulp (ODA) internationale aanbestedingen te houden, zoals vervat in de Overeenkomst over ongebonden ODA-kredieten, in de regeling op te nemen. De deelnemers hebben het OESO-secretariaat verzocht om voor de vergadering van maart 2025 een ontwerptekst voor te bereiden.

Bovendien zijn ook besprekingen gestart over de herziening van de in de regeling vastgestelde methode voor de berekening van het concessionaliteitsniveau van transacties betreffende gebonden hulp. Die in de jaren 1990 ontwikkelde methode moet wellicht worden geactualiseerd om rekening te houden met de huidige realiteit.

Sectorovereenkomsten

De sectorovereenkomst inzake klimaatverandering (CCSU)

De werkzaamheden met betrekking tot de CCSU in 2024 waren toegespitst op vier groepen sectoren:

- Groep 1: De sectoren met placeholders (die geen definities of normen hebben) — projectklasse H type 4 (emissiearm vervoer over water) en projectklasse J (productie van schone vloeibare en gasvormige brandstoffen). Wat projectklasse H betreft, kwamen de deelnemers overeen de werkzaamheden van de informele deskundigengroep van het scheepsbouwcomité af te wachten alvorens een besluit te nemen over de te volgen koers voor deze projectklasse. Wat projectklasse J betreft, is er geen besluit genomen om de placeholder in bijlage I te schrappen, en de besprekingen worden voortgezet.

- Groep 2: De sectoren waarvoor een uitdovingsclausule geldt en die op 30 juni 2024 zouden aflopen — projectklasse G (productie met lage emissies) en projectklasse I (mineralen en ertsen voor schone energie). De deelnemers kwamen overeen de projectklassen in de regeling te handhaven en uiterlijk op 30 juni 2026 een evaluatie uit te voeren van de internationale normen die tegen die tijd zijn ontwikkeld, en te besluiten of zij deze in de vermeldingen zullen opnemen.

- Groep 3: De traditionele sectoren — projectklasse B (saneringsprojecten in met fossiele brandstoffen gestookte centrales, vervanging van fossiele brandstoffen) en projectklasse C (energie-efficiëntie). Deze sectoren zijn samen met de herziening van artikel 6 besproken (zie hiervoor).

- Groep 4: Andere sectoren — projectklasse D (koolstofafvang, -gebruik en -opslag), projectklasse E (transmissie, distributie en opslag van energie) en projectklasse F (schone waterstof en ammoniak). Er zijn vragen gerezen over de interpretatie van deze projectklassen en er zijn besprekingen gestart over een mogelijke wijziging van de tekst van aanhangsel I van de CCSU.

De sectorovereenkomst inzake schepen (SSU)

De eerste vergadering van de informele deskundigengroep van het scheepsbouwcomité vond plaats op 15 maart 2024 en de groep is vervolgens nog op 21 juni 2024 en 22 november 2024 bijeengekomen. De besprekingen spitsten zich toe op het definiëren van emissievrije en emissiearme schepen en het vaststellen van specifieke financieringsvoorwaarden voor die schepen.

Om de discussie te helpen vormgeven en te begeleiden, werden deskundigen uitgenodigd om presentaties te geven over uiteenlopende onderwerpen, waaronder de strategie en indexen van de Internationale Maritieme Organisatie voor het koolstofvrij maken van de scheepvaart en bestaande taxonomieën voor duurzame financiering voor de scheepvaart. De delegaties werd ook verzocht hun financieringspraktijken voor schepen te presenteren om de verschillende praktijken van de exportkredietinstellingen beter te begrijpen en in kaart te brengen.

Voortbouwend op de besprekingen heeft de EU in november 2024 voorgesteld om de regeling inzake commerciële referentierentevoeten (CIRR) in de SSU op te nemen, aangezien er geen duidelijke reden leek te zijn waarom de CIRR-regelingen voor transacties in het kader van de standaardregeling of scheepstransacties in het kader van de SSU van elkaar moesten verschillen.

De besprekingen over het koolstofvrij maken van de scheepvaart en de hervorming van de SSU-CIRR werden in 2025 voortgezet.

De sectorovereenkomst inzake luchtvaartuigen (ASU)

Tijdens hun 73e vergadering op 18 november 2022 zijn de deelnemers begonnen na te denken over de vraag hoe de lijst van staten die in aanmerking komen voor de verlaging van de minimumpremietarieven ("lijst van het Verdrag van Kaapstad" of "CTC-lijst") moet worden herzien, aangezien de CTC-lijst slechts was bijgewerkt om er één nieuwe staat in op te nemen en geen enkele staat ooit was geschrapt of zelfs maar geëvalueerd nadat hij was toegevoegd. Deze besprekingen hebben tijdens de 75e vergadering van de deelnemers aan de ASU op 18 november 2024 geleid tot de oprichting van een CTC-deskundigengroep die de deelnemers moet bijstaan bij de herziening van de CTC-lijst. De besprekingen over de wijze waarop deze herziening het best kan worden aangepakt duren voort.

Op 18 november 2024 heeft de EU aan de deelnemers aan de ASU een voorstel voorgelegd om de voorwaarden in de ASU voor helikopters aan te passen, met name wat betreft de praktijken bij het verlenen van steun vóór de aanvangsdatum van de kredietverlening. De besprekingen hadden ook betrekking op de mogelijkheden voor wijzigingen in de ASU voor onderhouds-, reparatie- en revisiecontracten (MRO), alsook op duurzame luchtvaart en exportkredietstimulansen voor het koolstofvrij maken van de luchtvaart.

Andere ontwikkelingen

Hervorming van de CIRR

Na de stopzetting van de LIBOR in 2021 waren de deelnemers tijdens hun 159e bijeenkomst in november 2023 overeengekomen de tijdelijke marge van 100 basispunten van het CIRR-tarief, dat op 14 juli 2024 zou aflopen, met één jaar (d.w.z. tot en met 14 juli 2025) te verlengen om de tijd te krijgen om na te denken over een meer permanente oplossing die de exporteurs, kopers en belanghebbenden voorspelbaarheid zou bieden. In 2024 hebben de deelnemers geen alternatieve voorstellen ingediend en deze kwestie is op de agenda van de vergadering van maart 2025 blijven staan.

Gemeenschappelijke gedragslijnen

In 2024 hebben de deelnemers slechts één gemeenschappelijke gedragslijn voorgesteld. De gemeenschappelijke gedragslijn, die op 19 december 2024 werd voorgesteld en vervolgens door de deelnemers is aanvaard, had tot doel de steun voor plaatselijke uitgaven te verhogen teneinde de hervestigingskosten met betrekking tot de snelweg Yaoundé Nsimalen in Kameroen te dekken. De gemeenschappelijke gedragslijn is op 31 januari 2025 in werking getreden en loopt tot 30 januari 2027.

De Commissie zal het Europees Parlement naar behoren op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen.